

گفت‌وگو با مدیر عامل اولین شرکت اینترنتی در فرا بورس شرکت‌های آی تی آمادگی بورس را ندارند

سونیتا سراب‌پور

تقریباً یک ماه گذشته بود که شرکت افرا نت، به عنوان اولین شرکت اینترنتی کشور وارد بورس شد. شرکتی که به گفته مدیرعامل آن از زمان تاسیس شرکت یکی از اهداف بلند مدتش حضور در این بازار بوده است. اگر نگاهی به حضور شرکت‌های آی تی در بازار سهام کشور داشته باشید خواهید دید که تعداد این شرکت‌ها به چهار یا پنج شرکت بیشتر نمی‌رسد که اغلب هم دولتی هستند.

کارشناسان و فعالان این حوزه دلایل زیادی را برای این حضور کم‌رنگ مطرح می‌کنند. برخی علت حضور کم‌رنگ شرکت‌های آی تی در بورس را به عدم جذابیت این بازار برای این دست شرکت‌ها ارتباط می‌دهند. برای آگاهی بیشتر در این زمینه با فریدون قاسمزاده، مدیرعامل شرکت افرا نت، به گفت‌وگو نشستیم که می‌خوانید:

شما نخستین شرکت اینترنتی بورس هستید، چرا چنین تصمیمی گرفتید؟
این تصمیم یک روزه یا یکساله به ذهن مدیران شرکت افرا نت نرسید. از همان ابتدای تاسیس شرکت یکی از اهداف بلند مدتمان ورود به بورس بود. دسترسی به این هدف با توجه به ناشناخته بودن اینترنت در آن زمان و خلاء های قانونی موجود و اینکه تا آن زمان بخش خصوصی اجازه فعالیت در این قبیل حوزه‌های مهم را نداشت مشکلات خاص خودش را به همراه داشت. غالب کسب و کار های موجود در ایران هنوز به روش سنتی صورت می‌گیرد که در آن یک شرکت تجاری توسط یک یا چند نفر کارآفرین تاسیس شده و بعد توسط بستگان آنها اداره می‌شود. در کشورهای پیشرفته نحوه راه اندازی و اداره اکثر شرکت های جدید مانند گوگل، مایکروسافت، اپل، سیسکو، فیس‌بوک و... به این صورت است که در ابتدا شرکت توسط یک یا چند کارآفرین با تامین منابع مالی از طریق سرمایه‌گذاران مخاطره‌پذیر (Venture Capitalist) تاسیس می‌شود.

صحت از آمادگی شرکت‌ها برای ورود به بورس مطرح شد. اساساً این آمادگی به چه معنا است؟ و آیا شرکت‌های آی تی فعال در کشور این آمادگی را دارند.
واقعیتش را بگویم این آمادگی نه تنها در شرکت‌های آی تی بلکه در اکثر شرکت‌های فعال در کشور دیده نمی‌شود. در حال حاضر بسیاری از مدیران و دست‌اندرکاران آی تی در ایران که غالباً جزو نخبگان کشور در حوزه‌های مختلف فنی هستند، تصور می‌کنند داشتن دانش فنی در حوزه کاری مورد نظرشان برای موفقیت شرکت آنها کافی است. بنابر این اغلب آنها با مفاهیم مدیریت نوین و بازار بورس آشنایی چندانی ندارند. این نحوه تفکر باعث شده که این قبیل شرکت‌ها اکثراً در حد کوچک و با بهره‌وری پایین باقی بمانند. مشکل دیگری که نه تنها در صنعت آی تی بلکه متأسفانه به‌طور فراگیر در اغلب شرکت‌ها و کسب و کارها در کشور ما وجود دارد، تمایل شدید مدیران در ایران به فرار از مالیات از طریق اداره شرکت به صورت دو دفتره است. یعنی بیان سود ابرازی شرکت که با سود واقعی بسیار متفاوت است. این قبیل مدیران، معمولاً دلایلی از قبیل تحمیل مالیات‌های بی‌مورد و غیرعادلانه به شرکت از سوی دولت را، به عنوان عامل اصلی دو دفتره بودن شرکت خود بیان می‌کنند که این دلایل به عقیده من کامل اشتباه است؛ چرا که شرکت‌هایی که معتقد هستند از آنها مالیات غیرعادلانه دریافت می‌شود می‌توانند از طریق مراجع قانونی خواستار رسیدگی شوند. همان کاری که افرا نت در مقابل مطالبه مالیات بالا انجام داد.

این شفافیت در حسابرسی و پرداخت مالیات چه کمکی به شرکت‌ها می‌کند؟
مزایای شفافیت حساب‌ها و پرداخت مالیات توسط شرکت‌هایی که خواستار رشد و توسعه هستند به دلیل ایجاد اعتماد در سرمایه‌گذاران نسبت به عملکرد شرکت، می‌تواند بسیار بیشتر از عدم پرداخت مالیات از طریق ایجاد عدم شفافیت در حساب‌ها باشد.
چرا که سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی تنها حاضر به سرمایه‌گذاری در شرکتی هستند که از شفافیت و انضباط مالی در حساب‌هایش برخوردار باشند.

در حال حاضر شرکت‌ها از چه طریق امکان ورود به بورس را پیدا می‌کنند؟
شرکت‌ها قبل از ورود به بورس یا فرابورس می‌توانند سهامی خاص باشند و اکثر شرکت‌های آی تی کشور ما نیز سهامی خاص هستند. در شرکت سهامی خاص سهامداران معمولاً نمی‌توانند به راحتی و در هر زمان سهام خود را به هر فردی که مایل باشند بفروشند. بنابراین سهام این شرکت‌ها از قابلیت نقد شوندگی کمتری برخوردار است. پس برای ورود به بورس اولین کار تبدیل شرکت به سهامی عام است. دومین شرط آن پذیرش شرایط بورس از قبیل اساسنامه تیب آنها است. سومین شرط هم این است که مدیران شرکت بتوانند مداوم رشد، سودآوری، انضباط مالی، سازمانی و قابلیت‌های مدیریتی سازمان خود را معرفی و از کمیته پذیرش بورس یا فرابورس پذیرش دریافت کنند. در پایان هم طرف مدت مشخصی حداقل ۵ الی ۱۰ درصد از سهام خود را در عرضه اولیه (IPO) به بازار عرضه کنند. بعد از گذراندن این مراحل در نتیجه شرکت‌ها با بد در مورد زمان میزان عرضه سهام بیشتری در بورس، یا افزایش سرمایه برای جذب سهامداران جدید و تامین منابع مالی شرکت از این طریق تصمیم‌گیری کنند.

افرا نت دقیقاً چه زمانی وارد بورس شد؟
شرکت افرا نت در تاریخ ۲۵ فروردین ۹۰ تقاضای خود را برای ورود به فرابورس بصورت رسمی مطرح کرد. سپس در ۲۷ اردیبهشت ماه و در اولین جلسه سال‌جاری در کمیته پذیرش فرابورس به عنوان اولین شرکت اینترنتی در کشور موفق به اخذ پذیرش برای ورود به فرابورس شد.

به این سرعت پذیرفته شدید؟
بله و در حال حاضر مقدمات لازم برای عرضه اولیه سهام افرا نت در حال تکمیل است که امیدواریم بزودی سهام آن در فرابورس عرضه شود.
بسیاری از شرکت‌های آی تی سخت‌گیری‌های بورس را عامل عدم حضور در بورس عنوان می‌کنند در مورد افرا نت سخت‌گیری‌ها چگونه بود؟
واقعیت این است که این مراحل بسیار خوب انجام شد و مسوولان سازمان بورس و شرکت فرابورس با توجه به سیاست‌های موجود در خصوص تسهیل و تسریع پذیرش شرکت‌ها در بورس همکاری‌های لازم را برای سرعت بخشیدن به کار انجام دادند و افرا نت طرف یک ماه وارد بورس می‌شود.

علت استقبال سازمان بورس از ورود شرکت‌های جدید چیست؟
در حال حاضر به دلیل کاهش سود بانکی، مردم تمایلی به قرار دادن پول خود در بانک ندارند. از طرف دیگر رکورد بازار مسکن سرمایه‌گذاری در این بازار را نیز دچار وقفه کرده است. همچنین با توجه به مشکلات خاص بازار ارز و طلا از قبیل نوسانات شدید قیمت و مسائل مربوط به نحوه حفظ، نگهداری و فروش آنها به‌طور طبیعی یکی از بهترین انتخاب‌های مردم برای سرمایه‌گذاری مراجعه به بازار سرمایه است. وقتی تقاضای خرید سهام در بورس افزایش پیدا می‌کند قیمت سهام و در نتیجه شاخص بورس به شکل غیر طبیعی افزایش پیدا می‌کند. به دنبال این اتفاق مسوولان بورس که همواره نگران شکل‌گیری حباب قیمت و متضرر شدن سهامداران به دلیل ترکیدن حباب و در مرحله بعد ورود زیان به مردم هستند به فکر راه چاره می‌افتند. یکی از راهکارهای اصولی برای رفع مشکل تشکیل حباب قیمتی این است که با تسهیل و تسریع ورود شرکت‌ها به بورس امکان عرضه سهام شرکت‌های بیشتری در بورس فراهم شود.

چرا افرا نت از همان ابتدا وارد بورس نشده و ورود از طریق فرابورس را انتخاب کرده است؟
علت انتخاب فرابورس به این خاطر بود که شرکت‌ها با سرعت بالا نمی‌توانند وارد بورس شوند؛ چرا که ورود به بورس مستلزم طی کردن مراحل خاصی است که نیاز به زمان بیشتری هم دارد. اما فرابورس به دلیل ضوابط ساده‌ای که دارد می‌تواند شرکت‌های واجد صلاحیت را با سهولت و سرعت بیشتری پذیرش کند.
در حال حاضر اگر نگاهی به حضور شرکت‌های آی تی در بورس کشور بیاوریم تعداد این شرکت‌ها از انگشتان یک دست هم تجاوز نمی‌کند. به نظر شما دلیل حضور کم‌رنگ شرکت‌های آی تی در بورس چیست؟

چند دلیل برای این حضور کم‌رنگ وجود دارد. یکی از مهم‌ترین دلایل آن این است که مالکان و مدیران بسیاری از شرکت‌های ایران نگاه سنتی به بازار و نحوه فعالیت در آن دارند. دلیل دیگر این است که شرکت‌ها به‌طور طبیعی مایل نیستند اطلاعات درون شرکت‌شان به‌ویژه اطلاعات مالی آنها در اختیار دیگران قرار بگیرد، البته این مشکل در سایر کشورها هم وجود دارد و شرکت‌هایی هستند که تمایلی به اینکه رقبایشان از اطلاعات درونی آنها مطلع باشند ندارند. اما محاسن ورود به بورس در مقایسه با معایب آن به حدی است که بعد از گذر زمانی اکثر این شرکت‌ها برای ورود به بورس علاقه‌مند می‌شوند.

بازار سهام چه محاسنی می‌تواند برای شرکت‌ها داشته باشد؟

یکی از محاسن حضور در بورس معافیت‌های مالیاتی است. مثلاً حضور در فرابورس تا دو نیم و در بورس تا پنج درصد معافیت مالیاتی می‌تواند به‌همراه داشته باشد.

به نظر شما این درصد پایین معافیت مالیاتی به تنهایی می‌تواند تشویق‌کننده شرکت‌ها برای حضور در بازار سهام باشد؟

البته این درصد پایین معافیت مالیاتی چندان جذابیتی برای شرکت‌ها به‌ویژه آنهایی که با داشتن دو دفتر، مالیاتی به مراتب کمتر پرداخت می‌کنند ندارند. برای رفع این مشکل و جهت کمک به ایجاد شفافیت در شرکت‌ها و به‌وجود آوردن انگیزش بالاتر، دولت باید با افزایش جدی معافیت‌های مالیاتی جذابیت بیشتری را برای حضور شرکت‌ها در بورس فراهم کند. اما مزیت حضور در بورس تنها به معافیت مالیاتی ختم نمی‌شود. دیگر مزیت مهم ورود به بورس بالا رفتن توان تامین منابع شرکت‌ها برای انجام فعالیت‌های سرمایه‌گذاری آنه است. یعنی شرکتی که برای انجام یک پروژه یا طرح بزرگ نیاز به سرمایه‌گذاری بالایی دارد می‌تواند با ورود به بورس و جذب سرمایه یا فروش اوراق مشارکت منابع مالی مورد نیاز خود را با هزینه مالی پایین تامین کند. مزیت بعدی برای ورود به بورس افزایش نقدشوندگی (Liquidity) و در نتیجه افزایش ارزش سهام شرکت است. ترویج برند شرکت از طریق درج نام آن در روزنامه‌ها و سایت‌های اقتصادی بدون صرف هزینه، افزایش اعتبار شرکت در نزد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، اعتماد بیشتر بانک‌ها برای اعطای تسهیلات و نیز اعتماد مشتریان به فواید بیشتر شرکت نمونه‌های دیگری از مزایای ورود شرکت‌ها به بورس است.

در کنار این محاسن آیا معایبی هم وجود دارد؟

ورود شرکت‌ها به بورس در کنار محاسن زیاد، معایبی نیز دارد. افشای عمومی اطلاعات مالی شرکت و امکان دسترسی رقبا به این اطلاعات، یا امکان کاهش ارزش سهام شرکت در شرایط خاصی در بورس از جمله این معایب است. بنابراین مدیران شرکت‌ها باید با اطلاع و آگاهی صحیح و اصولی از منافع و معایب حضور در بازار سرمایه، تصمیم مناسب را در مورد ورود به بازار سهام بگیرند.

ارسال خبر به دوستان | بازگشت | نسخه چاپی

وضعیت بازدید از سایت

کل مراجعین : ۱۸۲۷۲۹۶۱۲ نفر
مراجعین امروز : ۱۲۵۳۰۰ نفر

کلیه حقوق این سایت متعلق به روزنامه دنیای اقتصاد بوده و استفاده از مطالب آن با ذکر منبع بلامانع است
نرم افزار مدیریت خبر . نسخه ۱ . (نگارش)

Copyright ©2006 donya-e-eqtasad Newspaper.
All Right Reserved